

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 246/2022
22.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драгослава Бисерчић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља Брус, кога заступа Општински јавни правобранилац у Брусу, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2216/21 од 04.11.2021. године, у седници већа одржаној 22.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2216/21 од 04.11.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брусу П1 41/20 од 10.03.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено као незаконито решење туженог број .. од 14.08.2020. године о престанку радног односа тужиле на одређено време. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилца у радном односу на неодређено време почев од 01.08.2017. године код туженог, што је тужени дужан да призна. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилцу врати на рад и распореди на радно место које одговара њеној стручној спреми, способностима и знању у Дому здравља Брус, а ставом четвртим изреке, наложено је туженом да тужилци плати на име трошкова парничног поступка износ од 52.500,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2216/21 од 04.11.2021. године, преиначена је првостепена пресуда тако да гласи: 1) одбија се као неоснован тужбени захтев тужиле АА из ..., којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог Дома здравља Брус број .. од 14.08.2020. године о престанку радног односа тужиле на одређено време, као и да се утврди да је тужилца у радном односу код туженог на неодређено време почев од 01.08.2017. године и да се тужени обавезе да тужилцу врати на рад и распореди је на радно место које одговара њеној стручној

спреми, знању и способностима у Дому здравља Брус; 2) обавезана је тужила да туженом на име трошкова парничног поступка плати износ од 36.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију. Тражио је трошкове одговора на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у периоду од 01.08.2017. па до 14.08.2020. године, била радно ангажована код туженог по основу више закључених уговора о раду на одређено време, по којим уговорима је све време свог ангажовања код туженог обављала послове на радном месту Тужила између закључених уговора о раду није имала прекид у раду, а радни однос јој је престао дана 14.08.2020. године доношењем оспореног решења о престанку радног односа због истека рока на који је заснован.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су се стекли услови за примену члана 37. Закона о раду и да је тужила код туженог стекла статус запосленог на неодређено време, што оспорено решење туженог од 14.08.2020. године чини незаконитим, због чега је тужбени захтев тужиле усвојио и одлучио као у ставовима првом, другом и трећем изреке пресуде.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог дошао до другачијег закључка, па је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле. Према оцени другостепеног суда, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право и то одредбе Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 108/13... 72/19) због чега је првостепена пресуда морала бити преиначена.

Према оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је тужбени захтев тужиле одбио и то са разлога наведених у образложењу побијане пресуде.

Према одредбама члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05... 75/14), уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1); послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим

запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2); прекид краћи од 30 дана не сматра се прекидом периода из става 2. овог члана (став 3); ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6).

По налажењу Врховног касационог суда, правилно је оценио првостепени суд да се у конкретном случају више закључених уговора о раду на одређено време (сукцесивни уговори) сматрају једним уговором јер је тужилца као запослена радила на истоврсним пословима – пословима ..., те да је укупно трајање рада по овим уговорима било дуже од 24 месеца, али је другостепени суд основано нашао да се у односу на тужену јавну установу примењују одредбе о забрани заснивања радног односа на неодређено време прописане Законом о буџетском систему, које првостепени суд није имао у виду приликом одлучивања.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 95/18) је прописано у члану 27е став 34. да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2019. године. Изузетно од става 34. овог члана, радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног Министарства односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства (став 35.). Укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основима, код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% укупног броја запослених (став 36.). Изузетно од става 36. овог члана, број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, може бити већи од 10% укупног броја запослених, уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства (став 37). Чланом 105. истог закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Према ставу Врховног касационог суда, одредбе Закона о буџетском систему којима се прописује забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места код корисника јавних средстава су *lex specialis* у односу на одредбу члана 37. став 6. Закона о раду, којом је прописан преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Имајући у виду изложено, а како је тужени корисник јавних средстава, то се на њега, по правилној оцени другостепеног суда, односи забрана новог запошљавања, односно заснивања радног односа мимо претходно прибављене сагласности надлежног органа.

С обзиром на изложено, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, па је Врховни касациони суд применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиље одбијена као неоснована, у смислу члана 153. став 1. ЗПП, одбијен је и захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

С обзиром на то да одговор туженог на ревизију тужиље није обавезан, одбијен је и захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**